

Alapította:

Pásztor Ede

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 220 sz

1936 augusztus 19.

SZERDA

MAGYARÁG

Ellenforradalmi csapatok átpártoltak a kormányhű hadiflottákhoz

Anglia semleges marad. A bucuresti spanyol követ folytatja munkáját

London, aug. 17.

Szenzációs világpolitikai eseménye van a spanyol polgárháborúnak, az angol kormány hivatalosan bejelentette, hogy a francia semlegességi javaslatához és fegyver kiviteli tilalomhoz hozzájárul.

A párisi angol nagykövet szombat délután Deibos francia külügyminiszternek jegyzéket adott át, hogy

a brit kormány hozzájárult a spanyol ügyekbe való beavatkozás francia javaslatához.

Bucuresti, augusztus 17.

A bucurestii spanyol követség a követ kezökét közli: elejét veendő egyes fantasztikus híreknek, amelyek bizonyos lapokban megjelentek, úgy a spanyol helyzetre, mint öexcellenciája, Pedre de Pat Soutzo spanyol követ tevékenységére vonatkozólag, a követség közli, hogy továbbra is folytatja a spanyol alattvalók védelmét célzó tevékenységét, nemkülönben a folyó ügyek elintézését úgy, mint a multban és ugyanúgy, mint a többi európai spanyol külképviselet. A bucurestii spanyol követ felsőbb megbízatásból van állomáshelyén.

Győzelem -- mondja a kormányjelentés

Burgos, aug. 17.

Szombaton és vasárnap a felkelő nemzeti csapatok repülőgépei megjelentek Madrid felett. A repülőgépek azonban nem bombázták a kormánycsapatok hadállásait, hanem röpcédulák ezreit szórták le a spanyol fővárosra.

A legutolsó 24 óra harcéri eseményeiről a madridi kormány a következő jelentéseket közölte:

— A katalán kormányhű csapatok 12 kilométerre megközelítették Saragossa városát. Ovideo városába benyomultak a kormányhű csapatok s a városban gyilkos harcok folytak. Gijon északspanyolországi kikötőben a felkelők több hadihajója — a

madridi kormány jelentése szerint — átpártolt a kormányhű hadiflottához és bombázta Gijon kikötőjét. Délen a kormánycsapatok Granada ostromát folytatják s mint a madridi jelentés állítja, a város védőinek helyzete kétségbeesett. Cordoba körül a kormánycsapatok szintén tért hódítottak.

Lisszabonon keresztül ideérkezett jelen és szerint

Madridban a kommunista milícia ismert politikai egyéniségek egész sorát végezték ki.

Következő neveket sorolják fel: Alvarez, a demokrata baloldal vezére és Martinez de Velasco, a spanyol agrárpárt vezére.

A spanyol belháború most San-Sebastian körül tombol a leghevesebben. A felkelők egy hadihajóról bombázzák a várost. A kormánycsapatok parancsnoka táviratot küldött a felkelők vezérkarához, melyben bejelenti, hogy 1200 foglyot, köztük a város társadalmának legelőkelőbb tagjait a legexponáltabb helyekre zárják, úgy hogy ha a bombázást nem szüntetik meg, elsősorban őket érje.

Lezuhant egy Fokker repülőgép Biarritz repülőterén

Páris, augusztus 17.

Szombaton reggel Angliából négy Fokker utasszállító repülőgép indult utnak Portugáliába. A rossz idő következtében a négy gép közül kettő nem tudott keresztüljutni a Pyreneus hegységen, ezért a gépek visszafordultak. Biarritz repülőterén akartak kényszerleszállást végezni. Az egyik repülőgép meglehetősen alacsonyan szállt, a mikor sebességéből erősen vesztett s a gép lezuhant. A benzintartály felrobbant s a hatalmas repülőgép pillanatok alatt lángokban állott. Egyelőre nem sikerült megállapítani, hogy a teljesen elégett repülőgépben hány utas tartózkodott. A lángok mindent elpusztítottak s eddig csak két megszenesedett emberi koponyát, egy kézitáskát s

kisebb használati tárgyakat találtak. Arra következtetnek, hogy az elégett repülőgép-

pen öt utas tartózkodhatott.

Egy későbbi kutatás alkalmával megtalálták a szénné égett pilóta törzsét és iratait, amelyből megállapították, hogy a pilóta a varsói származású Lozaczky gróf. — A szénné égett tetemek közt angol, német és lengyel ércpénzt is találtak.

Egymillió kétszázezer ember vett részt a berlini olimpiászon

Berlin, augusztus 17.

Az olimpiai záróünnepségek végeztével Göbbels propagandaügyi miniszter Potsdamban vendégül látta az olimpiádon résztvevő előkelőségeket. Az estélyen megjelent Boris bolgár király, Baillet-Latour gróf vezetésével az olimpiai bizottság 65 tagja, az egyes nemzeti bizottságok elnökei, a diplomáciai kar tagjai, és a versenyzők, mintegy hatszázan. Ezzel egyidejűleg Haba-novszky, a berlini rádió igazgatója, a rádió palotájában fogadta a rádióriportereket, a kiknek köszönetet mondott tárgyilagos munkájukért. Jordan, q amerikai rádióripor

ter felolvasta annak a táviratnak a szövegét, amelyet 67 bemondó nevében Göbbels miniszterhez intézett.

Az olimpiász német vezetősége tegnapra már összeállította a berlini olimpiász statisztikáját is. Eszerint az olimpiára 1 millió 200 ezer ember érkezett Berlinbe, ezek közül 150 ezer az idegenek száma. A versenyek ideje alatt négy és fél millió jegyet adtak el hét és fél millió márká értékben. (Körülbelül 400 millió lej). A szervezési és rendezési költségek 1 és fél millió márkára rugtak.

Időjárás

Egyes helyeken kisebb esők, a hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

Egy napos péksztrájk a kenyérbélyeg ellen?

Oradeán gyűltek össze az ország pékiparosai, hogy tiltakozzanak az új gabonaértékesítési törvény ellen. Elkecsereedett felszólalások a kongresszuson

Oradea, aug. 17.

Vasárnap délelőtt kezdődött meg az országos pékkongresszus Oradeán. Az ország minden részéből összegyűltek a sütőiparosok, hogy megvitassák kari sérelmeiket.

Fazekas Lajos, az oradeai pékszindikátus elnöke nyitja meg a kongresszust. Üdvözlözi a megjelenteket. A sütőipar rettenetes megpróbáltatásoknak van kitéve, de ennek főleg a sütőiparosok egymás közötti széthúzása az oka. Együtt működésre és egymás megbecsülésére a központi vezetőség megbecsülésére hívja fel a pékiparosokat.

Sechei Alexa, a központi pékszövetség elnöke román nyelven tolmácsolja Fazekas Lajos szavait.

— Szövetségünk csak öt éve áll fenn, de öt év óta küzdünk a pékellenes törvények és rendeletek ellen egyrészt, másrészt a pékek tudatlansága ellen. A pékiparos, aki éjjel nappal dolgozik, nem marad ideje a fejlődésre. Öt év alatt mégis megvettük a pékiparosok fejlődésének alapját és harcolunk azon törvények ellen, amelyek folytán a pékek féllábbal a börtönben vannak. A péket rosszabbnak tekintik, mint a legközségesebb bűnözőt, mert a fegyverét éjszaka aludni hagyják, de a péket nappal is, éjjel is bűnözőnek tartja az új gabonaértékesítési törvény.

Druia Joan bucuresti kiküldött a fővárosi pékek üdvözlését tolmácsolja. Ugyanazok a sérelmei és céljai a fővárosi pékeknek, mint vidéki kartársuknak.

Falb (Timisoara) a banati kis és közepes malmosok nevében üdvözlözi a kongresszust.

Petre Drasoveanu a cluji pékiparosok nevében üdvözlözi a kongresszust.

Arra kéri a kongresszus résztvevőit, hogy a többi pékiparosokat is szolidaritásra szólítsák fel.

Bánfi János a targumuresi pékek üdvözlését hozza.

Steiner Mihály (Timisoara) a titkári jelentést olvassa fel. A szövetségnek ma 405 tagja van. Ismerteti a szövetség által kifejtett akciókat.

Holinger Miklós a pénztári jelentést olvassa fel, amit vita nélkül elfogadnak. Elfogadják az ellenőri jelentést is.

Drasoveanu köszönetet mond az elnökségnek az eddig kifejtett munkáért. Ezután javasolja, hogy küldjenek üdvözlő táviratot öfelségének. A távirat szövegét a kongresszus állva hallgatta végig.

Üdvözlő táviratot küldtek Sassu földművelésügyi miniszternek is.

Radu Stoica (Arad) szerint 3-4000 pékiparos közül a szövetségnek 3-400 tag-

ja van. A szervezés munkája nem elég erőteljes. Kifogásolja a titkár működését.

Incze (Targu Mures) szerint a vezetőség erején felül dolgozott. A központi titkárnak nem kötelessége a tagokat megszervezni, hanem minden városnak kötelessége saját sütőiparosait megszervezni. A bucuresti pékiparosok sem fejtik ki azt a működést, amit a sérelmes törvények kivédésére tenniük kellene.

Ostoroza az oradei pékeket akik a legszervezetlenebbek.

Wagner (Brasov) is azon a véleményen van, hogy a Bucurestieknek kellene az élen haladni.

Hences (Baia Mare) azt javasolja, hogy a költségvetésben szervezési költségekre vegyennek fel egy bizonyos összeget.

Sechei elnök kijelenti, hogy öt nem elégti ki, hogy működésével meg vannak elégedve. Akkor lenne megelégedve, ha szervezkedve látná őket. Ő is az oradeai pékek széthúzásáról beszél.

Druia (Bucuresti) szerint a bucuresti pékek küzdenek, de nem találnak meghallgatásra.

Fazekas Lajos beismeri, hogy az oradeai pékek szervezetlenségéről elhangzott kritikák igazságosak. "Ilyen szemtelen álláspotok mint itt, csak Abessziniában vannak" — mondja.

Ezután a kongresszus öttagú jelölő bizottságot küldött ki a tisztújítás megejtésére.

Sechei elnök az új gabonaértékesítési törvényt ismerteti. Az ingyenes kenyérbélyeg, amit most léptettek életbe, — százszor rosszabb, mint a pénzért adott bélyeg. Ma, ha egy kenyeren nincs bélyeg, 100 ezer lejig terjedő büntetés és az üzem bezárása 6 hónapra fenyegeti a pékiparosokat. A pékeknek gyorsan kell dolgozniuk, leeshet a bélyeg sütés közben és ezt figyelembe kell venni. Amikor ezt a miniszter előtt feltártuk, azt a választ kaptuk, hogy "ha csak egy kenyeret találunk bélyeg nélkül, kivetem a bírságot és egy banit sem engedek el". Aki ilyen kijelentést tesz, vagy cezaromániában szenved, vagy nem tökéletes.

Ezután a törvény többi tarthatatlan intézkedéseit ismerteti.

— A mi prefektusaink intervenáltak, hogy legalább a házikenyér sütését engedjék meg, az a válasz jött, hogy

a pékek csak egy kilós kenyeret süthetnek, a házikenyér pedig legkevesebb három kilós lehet.

Közbekiáltások: Tűrhetetlen! Leállunk!

Sechei elnök: A törvény huszonháromféle ellenőrző közeget ír elő.

Közbekiáltások: Csak a papok és éjjeli őrök hiányoznak!

Sechei elnök: Ezenkívül van egy speciális ellenőrző bizottság, amelynek a Banca Nationala másfélmilliót előlegez. Ezt az összeget a bírságokból kell visszafizetni.

Évszázadok óta Ardealban 3-4 kilós kenyeret sütnék, most ránk akarnak róni egy kilós kenyeret.

Menjünk el Bucurestibe és ne jöjjünk el addig onnan, amíg ezt a törvényt vissza nem vonják.

Szerdán van gabona értékesítési bizottság ülése, menjünk el. Jöjjön el minden város delegátusa. Én nem bánom, ha ostromállapottal vagy rekvirálással fenyegetnek.

Inkább az üzemet vegyék el, mint a házat.

Incze (argul Mures) azt indítványozza, hogy szerdára, amikor a pékiparosok küldöttsége a gabonaértékesítési bizottság elé lép.

Ardeal összes iparosai egy napos péksztrájkot proklamálnak és szerdán ne süssenek kenyeret.

Wagner (Brasov), Stoika (Arad) is csatlakoznak az indítványhoz.

Drasoveanu ezután felolvasta a jelölőbizottság indítványát az új vezetőség megválasztásáról.

Diszelnökök: Costescu, Ianovici, Druin (Bucuresti).

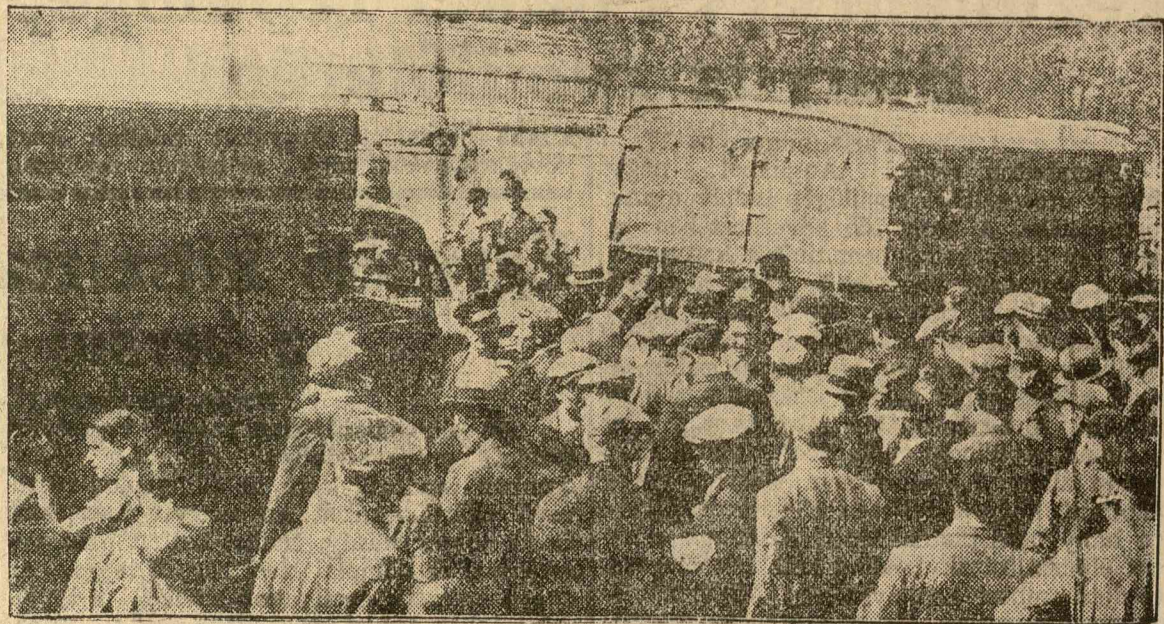
Elnök: Alexandru Sechei. Alelnökök: Drasoveanu (Cluj), Daniel Eduard (Brasov). Pénztáros: Hollinger Nicolae. Alelnökök: Tolvadean Petre (Timisoara), Weisz S. (Arad) és a 32 tagú választmány.

Titkárt egyelőre nem választottak. A jelölő listát egyhangulag elfogadták. A választásért Sechei elnök mondott köszönetet.

Halálos légycsipés

Zalau augusztus 15

Pir községben Cziger Ernő borkereskedőt megcsipte egy légy. Bár a csipés helyén rövidesen megdagadt, tehát nyilvánvaló volt, hogy vagy hullamérget, vagy valamely más mérget oltott be a légy Cziger testébe, nem fordult azonnal orvoshoz — csak amikor már egész felső teste feldagadt. Ekkor már természetesen nem lehetett segíteni és rövidesen kiszenvedett. Ha azonnal orvoshoz fordul, amikor a csipés helye eltorzodott, operációval megmenthették volna.

A spanyol rémdráma

Spanyolországban folytatódik a tömegmészárlás. Most már az éhínség is pusztít azért — mint képeinkön látható — a francia Népfront hívei a párisi Bastille térről a lemmelegített teherautókat indítanak Spanyolországba.

Összinte beszélgetés a Berlinből hazatérő Tózsérrel,

aki csak a bírók pártossága miatt nem lett első a birkózás világbajnokságában

Egyesülete a Staruinta ünneplést készí felő a kiváló birkózónak, akit a város eljelejtett üdvözölni

Oradea, aug. 17.

Tózsérnél ez gyakori eset. Elmegy, szépen szerepel és visszajön. Ha tőle függne, akkor egészen észrevétlenül. S hogy közben egy egyesület, egy város — s mint most — egy ország sportemberei lélekzet visszafojtva lesik az eredményeit — ahhoz már hozzá van szokva Tózsér. Éppen úgy, mint a jó eredményekhez. Lehetőség szerint a bajnokságokhoz.

Ilyen esetekben azután az eljárás is ugyanaz. A sajtó halk ünnepléssel üdvözl a kiváló bajnokot. Ugy szelid és barátságos vállveregetéssel. Mintha csak kérdeznék: „hát megnyerted azt a kis bajnokságot? Hát jól van. Csak viseld továbbra is jól magad.”

Tózsér ezt hagyja. Őt az ilyen külsőségek nem érdeklik. Rendkívül szerény ember. Elképzelhetetlenül szerény. Legutóbb a Balkán Olimpiáról érkezett haza, ahol megnyerte a Balkán bajnokságot. A bajnokságon kívül, amit vitathatatlanul fölényesen nyert meg, a zsüri egyhangulag neki ítélte oda a négy nemzet 24 résztvevője közül a fair díjat. Amivel az egész versenyen csak egyetlen embert tüntettek ki. Tózsér győzött és hazajött. Megérkezett Oradeára és nyugodtan gyalogosan elindult hazafelé. Mintha csak innen jött volna Osorheiből. Utközben benézett még klubtársaihoz, a vezető emberekhez és jelentkezett:

— Vége van a versenynek. Megnyertem.

Egy szó dicsekvést nem hallatott. — Csak a vezetők érdeklődtek a karján levő holmik után. Szinte szégyenkezve mondta:

Szemfől-szemben a legszerényebb versenyzővel

Különös, most így Tózsérrel interjút csinálni. Szerény, hallgatólagos fiú, aki nem tudja és nem akarja kihangsúlyozni a dicsőségét. S különös most szemben állni az a fiatal emberrel, interjú szempontjából, aki itt nőtt fel a szemünk előtt, itt fejlődött ki, itt nyerte sorra a versenyait, itt éli le napjait, itt látjuk és beszélünk vele nap mint nap. Amikor már nyilatkozni kell, akkor is mást dicsér:

— 25 éves vagyok. Tíz éve birkózom. A Staruinta munkás csapatában kezdtem.

„Azt hittem, hogy világbajnok leszek”

Tózsér lehangolt. Pedig azt hittük boldogságban uszók. De nem. És olyan dolgokat mond, amire fel kell figyelni. Mert Tózsérnek minden szava igaz. Ez a szerény, sport szerető fiatalember az igazmondás mintaképe. Az első szótól az utolsóig hitelt lehet adni a szavának.

— Lehet, hogy idehaza csodálkoznak fogynak rajtam, de én azt hittem, hogy világbajnok leszek.

Nem a szerénytelenség beszél belőlem. — Amikor kimentem, nem is voltak vérmes eredményeim. Egy két győzelemmel bőven megelégedtem volna. És ha úgy lenne hogy jobbak nálam, most sem bosszankodnék. Ha huszonöt nemzet képviselői közül a 15. lettem volna, azt mondhatnám: ez is szép. Megelőztem tíz nemzetet. Kis nemzet szerény fia vagyok. De nem így volt a helyzet. Jobb voltam, mint ők. Ezt már láttam az

— Ez az arany érem, amit a bajnoksáért kaptam. Ez pedig az ezüst szobor, amivel a fair díjért tüntettek ki.

Tózsér most Berlinből jött haza. A hazatérés módja azonos volt. Berlinben 24 nemzet képviselői közül az ötödik helyet harcolta ki. Végre fel kell már ébredni. — Ideje, hogy érdemeinek, tudásának, képességeinek megfelelően kezeljük ezt a fiút. Ideje, hogy az egész város sportközönsége elismerje, hogy

Tózsér ennek a városnak a legkiválóbb sportembere.

Szerények vagyunk s csak azért kívánunk ennyit. Mert nyugodtan követelhetnénk többet is. Tózsér volt az ugyanis, aki ezen a berlini Olimpián a legelőkelőbb helyezést szerezte Romániának, aki a legjobban szerepelt a román színekben. Tózsérnek ez a szereplése végre meg kell hozza számára a megfelelő ellenszolgáltatást is Oradea városa, ha nem az ország részéről. Mert nem lehet az, hogy ez a versenyző, ha van pénze egyék, ha nincs, akkor ne. Nem lehet az, hogy még egyszer előforduljon, hogy elvigyék egy hónapra közös olimpiai tréningre azzal a fenyegetéssel, ha nem megy, nem viszik ki az olimpiára s ez alatt a klub tagok kell, hogy összeszedjék feleségének az ebédre valót.

A Staruinta, amelynek Tózsér 10 éves birkózója — Tózsér soha más egyesületben nem volt, — most egy kis ünnepséget készít elő kitűnő birkózója számára. Szeretnénk hinni, hogy ezen az ünnepségen ott lesz Oradea városa és megfelelő módon fog tanuságot tenni a jelenlétéről.

Az egyesületemnek, meg Mansberger Gusztinak köszönhetek mindent. Ő ügyelt rám, tanított, foglalkozott velem kitartóan, amíg sikerült. Nem gyorsan törtem fel. — Elég nehezen ment. Vagy két évig észre se vettek, azután kibontakoztam. Elértem a jó formámat és még ma is tartom. Hét éve, hogy először bajnokságot nyertem, azóta állandóan bajnoka vagyok az országnak és megnyertem a Balkán bajnokságokat is. Most... most nem sikerült. Pedig ez lehetett volna életem legnagyobb sikere.

első két mérkőzésem után, amikor könnyedén tussal nyertem, a többiek meg csak úgy kinlódtak. De észrevették a többiek is. Akkor azután csak ügybujtatták a előlem a versenyzőiket. Nem akarták, hogy összerüljenek velem. A világbajnok Lőrincz háromszor volt erővesztő. Én meg egyszer sem. Lőrinczel egyáltalán nem is kerültem össze. A három meccsem után azt hittem simán győzök. És azt hitték a többi versenyző társaim, meg a vezetőink is. Akkor azután jöttek a bírók. Tudom, hogy ilyenkor mindig a bírakat szokás szidni, ne tudjak többé szőnyegre állni, ha nem igaz.

Három győzelem volt már, amikor a némettel kerültem össze. Főlényesen biztosan vezettem. Én azonban tussal akartam volna győzni. Már a huszadik perc körül tartottunk és én hidba vettem magam. A bírók azonban csak erre vártak. Alig,

hogy a fejem a szőnyeget érte, mint a hélium csaptak le rám: tus! kiáltottak fel és már ki is hirdették a németet győztesnek. Lepontozni nem bírtak volna, hát ehhez a módszerhez folyamodtak.

A bírókat megbüntették, de az eredményt nem semmisítették meg

— Hátra volt még egy meccsem a fináléban. Csak tessék megnézni az összes lapokat, mind megírják, hogy jobb voltam. (A Nemzeti Sport, amelynek pedig nem volt szimpatikus Tózsér, szintén jelentette hogy igazságtalanul pontozták le.) Botrány volt, ahogy lepontoztak. A vezetők óvást jelentettek be. Manóila elnök urék botrányára fenyegetőztek. A felebezési zsüri le is tárgyalta az ügyet. Ekkor hozták a világ legszégyenteljesebb döntését:

a mérkőzésnél közreműködő bírókat eltiltották a további bíráskodástól, de a mérkőzést nem semmisítették meg.

— Nem sokat értem ezzel a határozattal. Engem elűtöttek a győzelemtől, meg az előkelőbb helyezéstől is. Most kezdek elölről és folytathatom tovább. Mert most már tudom, hogy jobb vagyok.

Allítsák ki ellenem bármikor Lőrinczet a világbajnokot és nem birkózom többé ha nem győzöm le.

Ha nem Tózsér mondaná, valóban nem lehetne elhinni. Ha azonban ő mondja, így is van. A többiekre vonatkozóan érdeklődünk még:

— Horváth is nagyon szépen dolgozott. Ő is helyezést és nagyon jó helyezést ért el. De hát Vargha dr. a volt világbajnok megmondta: — kezdők vagytok még. Nektek nem lehet győzni.

— Legalább tanulni lehetett valamit?

— Tanulni? Nem volt ott kitől. A suly csoportomban nekem kellett volna győzni, de a többiekben sem birkóztak. Verekedtek és győzelemre mentek. Ha szereztek egy jó pontot, akkor ráültek és igyekeztek megőrizni. Ha veszélyben voltak, kiszaladtak a szőnyegről. Igen kevés birkózás volt ott.

— És az Olimpia többi része?

— Az nagyon szép volt. Mi kinn lakunk az olimpiai faluban. Kényelmesen élünk. Volt egy igazolványom, amellyel minden nyilvános helyre ingyen be lehetett lépni. Láttam Owensét, a világcsodát. Ott voltam a 100 méteres döntőnél, úgy elkapta a többieket, mintha azok ifjúsági futók lettek volna. Klasszikus volt. Csik győzelmét, a 100 méteres gyors uszás döntőjét nem láttuk, mert akkor elvittek bennünket Vilmos császár palotáját megnézni. — Hát az is szép nap volt.

És még volt egy pár szép. De akad egy nagyon csunya is. Csak az a lepontozás ne lett volna. De nekünk ez is elég. S a jövőre nézve még biztató is. Tózsér ma 25 éves. Tokióban 29 éves korában legjobb időben jön a világbajnokság...

Török Tibor.

MENET RENDJE

33

Detektivregény

Az inas az ajtó felé indult aztán gyorsan félreállt, hogybeeressen egy fiatal hölgyet. Franklin Clarke fölállt.

— Miss Grey uraim, a bátyám titkár-
nője.

Figyelmemet rögtön megragadta a leánynak egészen rendkívüli, mondhatnám skandináviai szépsége. Ez a hamuszőkehaj már majdnem szintelen volt, a szem egészen világosszürke, a bőr áttetszen fehér. Huszonhétéves lehetett és legalább olyan ügyesnek látszott, mint amilyen mutatószépség volt.

— Segíthetek valamiben? — kérdezte és leült.

— Maga foglalkozott Sir Carmichael levezetésével? — kérdezte Crome.

— Igen. Én bontottam föl a postáját.

— Kapott-e valaha levelet, aminek aláírása A. B. C. volt?

— A. B. C.? — A leány a fejét rázta.

— Nem soha.

— Egyszer se említette, hogy esti sétáin a közelében ólálkodott valaki?

— Semmi ehhez hasonlót nem említett.

— Maga szintén nem vett észre ólálkodó idegeneket?

— Nem pontosan azt, amit ólálkodó idegeneknek lehet nevezni. Természetesen ilyenkor nyáron rengeteg ember... mondjuk: csatangol erre-féle. A golfpályán, vagy a tengerparton sűrűn találkozunk ténfergőkkel. Azt is hozzátehetem, hogy akit ilyenkor a környéken látunk, ugyyszólván mind idegen.

Poirot elgondolkozva bólintott. Crome felügyelő azt kérte, hogy vezessék végig Sir Michael éjszakai sétáinak szokott útján. Franklin Clarke vezette a menetet és Miss Grey is elkísért bennünket. Én kicsit hátra maradtam vele.

— Ez valamennyiüknek súlyos csapás lehetett — mondtam részvétellel.

— Én egyszerűen hihetetlennek érzem. Tegnap este már ágyban voltam, mikor a rendőrség idetelefonált. Hangokat hallottam a földszintről, mire fölkeltem és lementem megnézni, hogy mi történt. Deveril és Mr. Clarke éppen indulóban voltak kélilámpásokkal.

— Általában hány órákor jött haza Sir Carmichael a sétájáról?

— Körülbelül háromnegyed tízkor. Az oldalsó kapuhoz saját kulosa volt és néha egyenesen a hálószobájába ment, máskor föl a galériákra, ahol a gyűjteményei voltak. Így ha a rendőrség nem telefonál, valószínűleg reggelig sem vettük volna észre, hogy nem jött haza.

— A feleségét irtózatosan lesujthatta a bánat?

— Lady Carke rendszerint morfiomos bódulattal fekszik. Azt hiszem, tulságosan kábult ahhoz, hogy fölmérje az események súlyát.

A kertnek egyik kapuján át a golfpályára jutottunk. Azt is átszeltük és a szélét szegélyző sövény kis résen át meredek, kannyargó ösvényre fordultunk be.

— Ez az Elbury Coce-strandra vezet — magyarázta Franklin Clarke. — De két évvel ezelőtt közvetlen utat építettek oda az országutról, azóta ez az ösvény meg lehetőségen elhagyatott.

Az ösvény vége bokrok és lekaszált mezők közt a tengerig vezetett. Megálltunk az apró, füves fennsíkán, ahonnan az öböl széles karaját láttuk és a strand fehéren csillogó szikláit.

(Folyt. köv.)

Korommal irta a cello falára bucsulevelét és felakasztotta magát a börtönben

Al Capone büntársának tartották és nem tudta túlélni a szégyent

Nagybecskerek, aug. 17.

Cziczko Pál éveken keresztül tartózkodott Amerikában és nemrég tért haza a Nagybecskerek közelében levő Kovacsicza községbe. A véletlen úgy akarta, hogy a járásban éppen akkor szaporodtak el a lólopások és betörések. A lakosság körében azt suttogták, hogy ezeket Cziczko követi el, sőt voltak, akik tudni vélték, hogy Cziczko Pál tagja volt Al Capone bandájának. A sok beszédnek az volt a vége, hogy Cziczko Pálra felhívták a csendőrség figyelmét, a mely a hazatért amerikást letartóztatta. — Hiába volt minden erőlködése, hogy ártatlan és hiába igyekezett alibijét igazolni, este elhelyezték a csendőrségi fogdában és kö-

zötték vele, hogy másnap reggel bekísérik a nagybecskereki ügyészségre. Amikor aztán másnap reggel benyitottak a fogdába, Cziczko Pált a nadrágszijára felakasztva holtan találták. Mielőtt tettét elkövette volna, kinyitotta a cellában levő kályha ajtaját, ujjait bekormozta és a fehérre meszelt falra ezt írta föl:

— Ártatlanul halok meg. Becsületese voltam Amerikában és becsületesen éltem itthon is.

A nagybecskereki ügyészség megindította a vizsgálatot arra vonatkozólag, hogy Cziczko Pál haláláért kit terhel a felelősség.

Szörnyű öngyilkosság a nemzetközi expresszvonaton

A vonat félreeső helyén borotvával vágta át torkát a potyautas

Budapest, aug. 17.

A Berlin és Isztambul között közlekedő expresszvonaton titokzatos dráma történt. Amikor éjszaka egy másodosztályú utas az illemhelyet akarta felkeresni és az ajtót kinyitotta, egy véres férfi holttest hullott a karjai közé. A halott torka át volt vágva és borzalmas látványt nyújtott. Az utas segítségért kiáltott, mire a kocsis folyosó hamarosan benépesedett. A vonat éppen akkor futott be a pozsonyi állomásra, ahol a vasuti személyzet és a rendőrség azonnal megindította a nyomozást. A halott személyazonosságát nem tudták megállapítani, mert semmiféle igazolvány nem volt a zsebeiben. Az egyik kalauz emlékezett rá, hogy az ismeretlen férfi Prágában szállott fel a vonatra. Amikor a menetjegyét kérte, kiderült, hogy sem pénze nin-

csen, sem jegye. amiért a kalauz azzal fenyegette meg, hogy majd Pozsonyban átadja a rendőrségnek. Az utas izgatottan járt föl és alá a folyosón, majd eltűnt. Valószínűleg akkor ment be az illemhelyre, ahol borotvával elvágta a torkát. A szerencsétlen ember, aki tettét az ajtónak támaszkodva követte el, a halál bekövetkezése után is úgy maradt. Megindult a nyomozás a halott személyazonosságának kiderítése iránt.

Fiatol fiut

ujságárusításra fixfizetéssel és jutalékkal felvesz e lap kiadóhivatala.

Ülőseége Iorga szabadegetemén

Ülőseége II. Carol király a napokban Valeni de Munte-n járt, ahol megtekintette Iorga professzor szabadegetemét.

Szerdán közöljük a nagy nyári tombolaakciónk első száz nyertesének névsorát

Egyre nagyobb érdeklődés kíséri nagy nyári ajándék tombola akciónkat, amelyen 500 értékes és hasznos nyereményt osztunk ki. Tombola akciónk húzása ma kezdődött meg és lapunk szerdai számában már közöl-

jük is az első száz szerencsés nyerő névsorát. Közöljük még kedves olvasóinkkal azt is, hogy a nyereményeket folyó hó 24-étől kezdve adjuk ki nyerőinknek.

Kiss Bertalan oradeai ref. lelkész kapta a legtöbb szavazatot a saturdayi papválasztáson

Hétfőn pótválasztást tartottak

Saturday, aug. 17.
Vasárnap tartották meg Saturdayi a református papválasztást. Debreczeni István utódát választották meg. Hat jelölt küzdött a választáson. A legtöbb esélye Kiss Bertalan lelkésznek, oradeai belmissziós utazó titkárnak volt.

Vasárnap a késő esti órákig tartott a választás, amelynek végeredményeképpen

Kiss Bertalan 350, Mogyorósi Sándor (Bochis) 250, Kürthy Károly (Halmeu) pedig 156 szavazatot kapott.

Miután egyik jelölt sem érte el az abszolút többséget, hétfő reggel pótválasztást tartottak.

A pótválasztás eredménye lapunk zártaig még nem érkezett meg.

Személyvonat és autósok összeütközése

22 halott, 15 sebesült

Louisville, aug. 17.
A kanadai Quebec tartomány területén Louisville közelében az egyik vasúti átjárónál Trois Rivières mellett egy személyvonat

elütött egy teherszállító gépkocsit. Huszonkét halottja és 15 sebesültje van a borzalmas katasztrófának.

SPORT

Staruinta-Cfr (Cluj) 3:0

Az ujonnan felállított B. divízióba sorolt Staruinta komolyan készül a szezonra és barátságos mérkőzésre a cluji CFR-t hívta meg ellenfeléül. A Staruinta a legjobb

reményekkel startol, mert 3:0 arányban fontos győzelmet aratott a jóképességű cluji ellenfele ellen.

Oradeai uszó győzelme a constantai uszóversenyen

Constanta, aug. 17.
A tengerészeti ünnepek keretében, amelyen a kormány tagjainak élén öfelsége Károly király is megjelent, a Suidhigol tavon nagyszabású uszóversenyt rendeztek.

A csapatok felvonulása után került sor a 3000 méteres távúszásra és a versenyt 20 induló közül Barna Endre CFR, az oradeai ASO hajdani uszója nyerte. Utána Tóth és Szatmári következtek.

Egy nap az oradeai ügyészségen

Tegnap éjszaka az oradeai elmekórházból megszökött két ön és közveszélyes örült. Tizenkét órákor az örök ellenőrző körutjukon észrevették, hogy Buda Ferenc és Erdélyi János radnai illetőségű betegek eltűntek. Azonnal kutatni kezdtek a szökevény elmebajos emberek után, de eddig nem tudták őket megtalálni.

Sacueniből jelentik: Az oradea-secuenii személyvonat tegnap este 9 és 10 óra között a 695-ös kilométer jelző előtt egy ismeretlen férfit elgázolt. A férfi holttestét darabokra vágta a vonat. Kiletét ezideig

még nem sikerült megállapítani.

Bratcaról jelentik: Gavrilla Teodor 15 éves fiú leesett egy fáról és súlyosan megsebesült. Két nap múlva a fiú belehalt sérüléseibe.

Beuteu községből jelentik: Lőrincz János helybeli lakos 13 hónapos Magda nevű lánya éjjel egy vízzel telt csöbörbe esett és megfulladt.

Özv. Szatmár Zsuzsanna 34 éves szolgálgó Papp János építész George Lazar-utca 6. szám alatti lakásán felakasztotta magát.

Terményárak Oradeán

Buza 370—375, rozs 250, árpa 260, zab 250, kukorica 340.

Az osztálysorsjáték főbb nyereményei

Az állami osztálysorsjáték 2-ik osztályu húzásának főbb nyereményei:

Matca: 1 milliót nyert a 13863 szám.

500 ezer lejt nyert a 39271 szám.

200 ezer lejt nyert a 478.23 szám.

100.000 lejt nyert a 58534 szám.

100 ezer lejt nyert a 43645 szám.

50.000 lejt nyertek: 44578, 11157, 51277, 50739.

A Matca végződések: 43, 45, 49.

Anexa: 1 milliót nyert a 245716 szám.

250 ezer lejt nyert a 227766 szám.

100 ezer lejt nyertek: 145799, 179620.

50 ezer lejt nyertek: 142703, 204527, 216777.

Az Anexa végződései: 014, 110, 117, 261, 306, 343, 379, 484, 612 és 874.

Felelősség nélkül!

Perzsaszőnyeg, Zsákszőnyeg, szőnyegfonal, Szőnyegjavítás legolcsóbb

Márcus szőnyegszövedében
Str. Avram Iancu 11. Füchsl palota.

Pusztit a jég

Turda, aug. 17.

A Turdamegyében levő Budeni községben óriási pusztítást végzett a jégeső, amely csaknem az egész szőlőtermést elverte. Még nagy szerencse, hogy a jég pázmákban hullott s ezt a kitünő bortermő vidéket csak részben verte el.

Rádió műsor

KEDD

Bucuresti 7.30 Reggeli adás 13 Gramafonlemez 13.25. Sporthirek. 13.40 Gramafonlemez 15 Hírek. 19 Időszertű anyag és gramafonlemez 19.55. Felolvasás. 20.15 Thaller József csellózik Mozart. Andante. Reger: Román. Moszkovik: Gítár. Grünfeld szerelmi dal. Brahms: Emlékezés Strauss Jánosra. Boulanger: Keleti tánc. 20.50 Időszertű anyag. 20.55 A Lecca nővérek éneke. 21.15 Felolvasás. 21.30 Rádiózenekar. Wagner: Sigfr. Tannhauser nyitány. Bach: Fuvola és zenekari szvit. Cuclin Rondo. 22.30 Jonescu-Gaina zene-kara. 23.45 Hírek külföldre franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. Torna. Utána Gramafon-8.20Étrend 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelző szolg. 13. Harangszó. 13.5 Balalajka zene. 13.30 Hírek 14.20 — Hírek. 17.15 Simon Blanka előadása. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Dalárda. 18.50 Előadás 19.20 Szalonzene 20.30 Előadás 21. Ének. 21.30 Hírek. 21.50 Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.10 Időjárás. 23.15 Cigányzene. 24. Franciányelvű előadás. 24.15 Hang lemez. 1.05 Hírek.

— Siesta Sanatorium Budapest, I. Ráth György-utca 5., a főváros egyik legideálisabban fekvő és orvosilag legteljesebben felszerelt gyógyintézete. Bel- és ideggyógyászat, sebészet, szülészeti, nőgyógyászat, urológia stb. Röntgen, kémia és mikroszkopiai laboratórium. Elektrokardiograph (szívvizsgáló). Krogh-féle alapanyag-szerv vizsgálgó készülék. Enterocleaner (bélfürdő) Modern vizgyógyintézet. Orvosilag vezetett villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás. — 9700 négyszögletes park. — Olcsó árak!

5 oldal.

„MAGYARSÁG”
1936 augusztus 19.

Véres zavargások egy indiai francia gyarmaton

Páris, augusztus 17.
Podichery előindiai francia gyarmaton véres zavargások voltak. A textil művekben általános sztrájk tört ki és a bennszülött munkások megszállták a gyárépületeket. Ugyanakkor azonban tuszokként viszsztatartották a fehér művezetőket, akik majdnem mindnyájan angol alattvalók. A francia hatóságoknak az volt a nézete, hogy meg kell várni, amíg a kedélyek lecsillapod-

nak, azonban az angol konzul kérte az azonnali intézkedéseket az angol alattvalók kiszabadítására. A kormányzó rendőrséget vonultatott fel, amely erőszakkal üritette ki a gyárépületeket. A dolog nem ment simán és a munkások szembehelyezkedtek a rendőrökkel. A rendőrség kénytelen volt fegyverét használni és sortüzet adott le. — Husz embert a golyók megöltek, ötvenet pedig megsebesítettek.

A daloló sertés

Egy amerikai farmer szenzációs idomítási kísérlete egy malaccal

Okosabb, mint egy idomított kutya

Newyork, aug. 17.
Hollywood közelében egy farmer évek óta azon fáradozik, hogy miként tanítsa be a disznókat arra, hogy azok úgy, mint a kutya, különböző mutatványokat produkáljanak. A fáradságos kísérlet végre is sikerre vezetett. Egy malacot több heti gyakorlat után arra tanított, hogy az önként jelentkezik akkor, ha éhes, még pedig úgy, hogy kutyamódra két hátsó lábára ül és rőfögni kezd. Ezt a malacot drága pénzen megvásárolta az egyik színész, aki póráton mindenüvé magával vitte. Idők során a

malac egyre nőtt, valóságos disznó lett belőle, így le kellett mondania arról a tervről, hogy a disznóval az utcán sétáljon. Erre az történt, hogy a színész értesítette az állat egykori gazdáját, a farmert, aki most néhány hétre a színész birtokára költözött és a napi gyakorlatot folytatta. Az örökös gyakorlat folytán a disznó megtanulta azt, hogy miként nyissa ki lábával az ajtót. Ugyanakkor a különös állat "zenei tehetségéről" is tett tanúságot, úgy, hogy hegedű-, vagy zongoraszóra rőfögéssel kíséri a dallamot.

Salamoni ítélettel döntött a bíró egy bonyolult galambperben

London, aug. 17.
Salamoni ítéletet hozott a middlesboroughi bíró két galambtenyésztő vitás ügyében. Stainthorpe azt panaszolta, hogy három legjobb postagalambját ellopták és hetek múlva Zinkeweize galambjai között felezte fel eltűnt galambjait. A szárnyuk ekkor már le volt vágva. Zinkeweize a bíróság előtt személyesen hangoztatta, hogy a vitás galambokat ő tenyésztette és Stainthorpe panaszát minden alapot nélkülöz. A bíró, miután a tanuvallomások alapján sem tudott igazságot tenni, úgy határozott,

hogy ha majd a galambok szárnyai újra kinőnek, mind a három galambot semleges helyről engedjék szabadon. A bíró ítéletének végrehajtására tegnap került sor. A galambok, miután szabadon engedték őket, három kört irtak le a levegőben aztán nyílegyenes vonalban Stainthorpe farmja felé vették útjukat. Így minden további vita feleslegessé vált, mert kiderült, hogy Stainthorpe igazat mondott: a galambok Stainthorpe farmját érezték még mindig igazi otthonuknak. A döntő bizonyíték után Zinkeweize ellen büntügyi eljárás indult.

Végetértek az olimpiai játékok

Ranc román főhadnagy második lett a lovasversenyben
Kabos a kardvívás, Harangi a box világbajnoka

Berlin augusztus 17.
14 nap múltán, vasárnap este került a sör az olimpiai játékok ünnepélyes befejezésére. A záró ünnepségek olyan fényes keletek között mentek végbe mint a megnyitási ünnepségei.

Ismét felvonultak az összes résztvevő nemzetek fiai. Baillet Latour gróf, az Olimpiai bizottság elnöke, emelkedett szólásra és szavaira kialudt az olimpiai láng.

Az olimpiai kardvívó bajnok, szombaton óriási küzdelem után Kabos Endre (magyar) lett, ki remek küzdelem után magára gyűrte az egész mezőnyt.

Az ökölvívó mérkőzések döntőire is szombaton este került sor. Ez a döntő még egy magyar világbajnokságot hozott mert a magyar színek képviselőjében Harangi megnyerte csoportja világbajnokságát.

Vasárnap az olimpiai játékok utolsó napjára a lovaglás versenyei maradtak. Ebben a számban Románia komoly eséllyel startolt és nagy jelentőségű román sikert hozott. A lovaglásban I. helyre a holtversenyben Ranc (román) főhadnagy és Hackert

(német) kerültek. Az első helyért ismét lefutották a versenyt és ekkor ismét egyformán 4-4 hibapontot kaptak. Hackert azonban rövidebb idő alatt tette meg a távot és ő nyerte meg a lovaglás olimpiai világbajnokságát. Második a román Ranc főhadnagy lett.

Beteljesedett a Fradi végzete Ripensia-Ferencváros 3:0

Csütörtökön a Vénus ellen igen gyengén játszottak 3:2 arányban győzött a Fradi. Még szombaton is bírták és a CFR. ellen Sárosi góljával 1:0-ra győztek.

Vasárnap a Ripensiaival kerültek szembe és a bajnokságot kiméltetlenül végzett a Ferencvárossal 3:0 arányban főeny és biztos győzelmet arattak.

AMEEA-Crișana 3:1 (2:0)
CAO-Gloria 1:1 (1:0)
Crișana-Gloria 4:2
CAO-AMEFA 6:1 (1:1)
Târgumureș Zsak.-MSE 2:0
Zsak.-MUREȘ 2:1.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Huszonöt éves tisztviselő keresi olyan intelligens fiatal karcsú és barna nő intim barátságát, kit anyagilag szerényen támogatna. Leveleket "Bizalom" jellegre a kiadóra kérek. 5808

ÁLLÁS

MINDENES főzőnő hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Wasserstrom Str. Iosif Vulcan 4. 5793

Ügyes varrólányok felvétetnek. Dim Cantemir 42. II. em. 5804

Cipeszsegédet állandó texmunkára felveszek. Str. Vilson 77. Nagy Gyula. 5804

Szőlőmbe minden munkához értő gyelmektelen lakót keresek. özv. Sára Jánosné. 5804

Kifutó fiut keresek. Levi, Str. Poetului Goga 5. 5811

Toll és virág készítő leányok és kifutólányok felvétetnek. Helicon, Rimanóczi-utca 4. szám. 5811

Expediciós munkára fiatal megbízható fiu
hosszu bizonyítvánnyal felvétetik
Cim kiadóban

VÉTEL-ELADÁS

PRIMA mezt nagyban vennék. Kohn Aladár Oradea. Str. Ingusta 16.

1800 KVADRÁTOL szőlő gyümölcsös eladó Calea Nicolae Leon 3. 5795

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

Uj ház 3 lakással pár ezer lejvel átvethető. Str. Linistei 16. 5751

Házhely eladó. Str. Richard Wagner 14. Galea György. 5783

Eladó 6-7 darab 200 literes erős festékes hordó olcsón. 4897

Eladó két szobás magánház a ligetben. Str. Dealului 5. 5809

Pianino vagy rövid zongorát keresek megvételre. Ára 6000 lejig. Cim kiadóban. 5814

Jókarban levő cserépkályhát megvételre keresek. Lőrincz, Str. Astra 22. 5807

Valódi pisze véreb kölyök kutya eladó. Str. Berlinului 2. 5737

„IDEAL-ROYAL“

petrolgázfőzőgép 270° — Lei

„PETROLUX“

petrolgázfőzőgép 200° — Lei

épületés butorvasalások Arlapingyen

Stern vaskereskedő

Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2.

Telefon 8-92.

LAKÁS

Kiadó azonnalra üzlethelyiség Str. Alexandri és Str. Petru Maior sarokházban vilamos megállónál egy szobás lakással. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg Ferdinand 13. 5008

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal „MAGYARSÁG”
1936 augusztus 19